

0624

Holstreit. Rahwaluule torjamine.

Holstre — niisama kui Tuhalaane ja Bahumere — jällegi laulikut nurg. Holstres elavad veel wanad taadikeseid, kel meeles veel wanad muinaslaulud, isegi mõned nooremad ja lestetised oskavad wanu orjaaja ja teo-laule. Kuid need 80 aastased wanalesed on kõik hallid ja hana äärel ja ka nende hallist päist tahab laul ära ununeda, sest nad ei ole neid enam laulnud ega meele tuletanud. Nad ütlevad, et pole enam endise aja joote, ega pulme ja kosje, kus mõits laulda. On ju kadunud ammu endise aja õitsil käimised — jällegi põhjus laule unustamises.

Laule sain Holstreist ligi 2000 rida; nii olen Baistu kihelkonnast 5000 rida laule saanud. Mittenewa aasta torjandusega (3000 rida) olen kokku 8000 rida laule Wiljandimaalt torjanud.

Teel sai ka ettepuutumais taluis wanawara waadatud. Seda on liig wähe leida. Üteldakse, et kõik riide asjad näitemuuseumidele ära annetatud ja niisama laiali pillatud on. Sain mõni paar rätti ja tanu. Wastutulel oli rahwa poolt soe ja lahke, ei teeldud jõõli ega joõli; raha jõõgi eest ei mõdetud.

Teel käisin ka arhiwides. Waldade arhiwid on kõik ära häwitatud, iseäranis wanu dokumenta ei leidu. Kui wallalohus wanast mõisas oli, siis jäid ka sinna wanad lohtu protokollid. Baistu kihelkonna arhiwist on wanemad kiriku kroonikad Riiga laadetud. Rahjuis ei saanud näha endise õpetaja Bergmanni kiriku kroonikat. — Mõtlen tulewa aastal tööd Wiljandimaal jatkata.

Rahwaluule torjaja: Ed. Depmann.

Tuhala nr 102

XII. 624